

Blaker Vannverk SA
Svarstadveien 1
1925 Blaker

Unntatt offentlighet
Offl. § 24 tredje ledd

Deres ref:
Vår ref: 2018/137096
Dato: 5. juli 2018
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Tilsynsrapport - Mattilsynet forhåndsvarsler vedtak om fysisk sikring av lokaler samt redusans på UV aggregat

Vi viser til revisjonen hos Blaker Vannverk SA 13. juni 2018.

Revisjonen ble utført av seniorinspektør Arne Sigurd Brørs (revisor) og seniorinspektør Bjørg Voje Heieren (revisjonsleder). Assisterende på drift (under opplæring) Håvard Thoreid og daglig leder Trond Thoreid var til stede under revisjonen.

Fakta om vannverket

Blaker vannverk har Asktjern som hovedkilde og Kjennsmotjern som reservevannskilde. I området rundt Asktjern drives det normal skogsdrift. Det er lite menneskelig aktivitet i området. Fra råvannsledningen kommer vannet inn til et fullrenseanlegg (Dyna sand). Filtrene er vurdert som en hygienisk barriere. Etter rensing desinfiseres vannet i et UV-aggregat av typen Wedeco. Vannet tilsettes vannglass for ph-stabilisering, og går til et rentvannsbasseng. Vannverket har klor tilgjengelig dersom UV bestrålingen skulle svikte.

Oppsummering av revisjonen

En av våre nasjonale fokusområder innen tilsyn med vannforsyningssystem i 2018, er tilsyn med drift og kontroll av UV-anlegg.

I tillegg til dette hadde vi fokus på fysisk sikring av vannbehandlingsanlegget. Dere har gode rutiner for drift av UV-anlegget. En gang i året får dere utført service på UV-anlegget av et eksternt firma. Vannverket har et nytt og robust vannbehandlingsanlegg der de fleste kritiske punkter er dublert med unntak av UV-aggregatet som dere bare har ett av. Dette gjør at dere blir ekstra sårbar hvis UV-anlegget ikke skulle virke.

Vi har varslet 2 vedtak med uttalelsesfrist: 20.08.2018

Vi har sett det nødvendig å varsle disse vedtakene:

Varsel om vedtak om pålegg

Adgangskontroll:

Dere må installere et system for adgangskontroll, varsling/alarm knyttet til tilgang til viktige installasjoner som feks vannbehandlingsanlegg, i deres vannforsyning.

Vedtaket vil bli fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 28 Tilsyn og vedtak jf. § 10 forebyggende sikring.

Vi har observert:

Vannbehandlingsanlegget er ikke fysisk sikret med alarm.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I henhold til regelverket skal vannverkseieren sikre at vannbehandlingsanlegget og andre relevante deler av distribusjonssystemet er tilstrekkelig fysisk sikret, og at alle styringssystemer er tilstrekkelig sikret mot uautorisert tilgang og bruk.

Et system som kan varsle at uvedkommende tar seg inn i en installasjon, og bevisst eller ubevisst kan true drikkevannsforsyningen, anses å være en viktig sikkerhet i en trygg vannforsyning. En slik investering vil således være av stor nytte i forhold til konsekvenser, og som forebyggende tiltak, med hensyn på å ivareta deres til enhver tids behov for trygt/sikkert drikkevann.

Mattilsynet vurderer at regelbruddet kan sette leveringssikkerhet av drikkevann i fare. For å sikre at driften foregår innenfor regelverkets krav, må dere gjennomføre tiltak innen en bestemt frist.

Fristen for å oppfylle vedtaket vil bli satt til:

2. mai 2019

Varsel om vedtak om pålegg

Dere må gjøre en farevurdering av om ikke UV-anlegget må sikres med et ekstra UV-aggregat for å sikre trygt UV redudans.

Hvis farevurderingen avdekker at dere må etablere et ekstra UV-aggregat så må dere legge frem en plan som beskriver tiltak som skal gjennomføres for å sikre at vannbehandlingen er så robust at dere til enhver tid kan levere trygt drikkevann. Planen må inneholde tidsfrister for gjennomføring.

Vedtaket vil bli fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 28 Tilsyn og vedtak jf §§ 13 vannbehandling og 6 farekartlegging og farevurdering.

Vi har observert:

Vannverket har kun et UV-aggregat. Skulle det skje noe med dette UV-aggregatet så vil vannet kun bli behandlet med klor. Dere tilsetter ikke klor til vanlig, det står der kun som en beredskap. Det var også usikkert om dere hadde tatt noen prøver for å kartlegge om det er parasitter i kilden.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Regelverket stiller krav om helsemessig trygt drikkevann og at vannbehandlingsanlegget må være dimensjonert med tilstrekkelig hygieniske barrierer mot virus, bakterier, parasitter og øvrige sykdomsfremkallende mikroorganismer og stoffer. En vannbehandlingsmetode som fjerner parasitter osv skal inngå i vannbehandlingen, med mindre vannforsyningssystemet har grunnvannskilde og farekartlegging etter § 6 tilsier at det ikke er nødvendig.

Dere har i dag kun ett UV- anlegg. Dette er tilstrekkelig hvis alt går som det skal, men skulle det skje noe med UV-anlegget så har dere ikke en alternativ barriere å støtte dere på i forhold til en situasjon med feks parasitter i anlegget. Kvaliteten på råvannet kan variere i løpet av året. Man må også påregne at klimaendringer i form av mer kraftig nedbør og økt avrenning, kan gi hurtige endringer i råvannskvalitet og øke risikoen for at smittestoffer blir tilført drikkevanskilden.

Dere har klor kun i reserve hvis UV-anlegget skulle falle ut. Klor er et effektivt desinfeksjonsmiddel mot de aller fleste bakterier og virus som kan gi sykdom hos mennesker, men har liten eller ingen effekt på sporer av bakterier som for eksempel Clostridium perfringens. Videre er det noen typer protozoer som ikke drepes ved vanlig klorering, for eksempel Giardia intestinalis og Cryptosporidium parvum, fordi disse danner cyster/oocyster som er svært resistente mot klor. At enkelte mikrober er resistente mot klor, betyr ikke at det er umulig å inaktivere dem ved klorering. Dosen må imidlertid være så høy at desinfeksjon med klor ikke er mulig av smaksmessige, tekniske, helsemessige eller økonomiske grunner.

De fleste vannverk bruker en kombinasjon av UV og klor for å oppnå tilstrekkelig barrierehøyde. En av fordelene med å tilsette klor er at den kan ha en beskyttende effekt på ledningsnettet gjennom noe restklor.

UV-desinfeksjon har rask og god effekt mot de fleste mikrober, inkludert på protozoer som Giardia og Cryptosporidium. Anlegg som står på Folkehelseinstituttets liste over biososimetrisk testede UV-anlegg takler i tillegg bakteriesporer.

Sikker drikkevannsbehandling og desinfeksjon er et svært viktig tiltak for å bekjempe/forhindre utbrudd av sykdom blant abonnentene. I så måte er det vannverkseiers ansvar å levere trygt og godt drikkevann til enhver tid.

Mattilsynet vurderer at regelbruddet kan sette hensynet til trygt drikkevann i fare. For å sikre at driften foregår innenfor regelverkets krav, må dere gjennomføre tiltak innen en bestemt frist.

Fristen for å oppfylle vedtaket vil bli satt til:

2. mai 2019

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Bjørg Voje Heieren
seniorinspektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.

Vedlegg:

Regelverk og rettigheter

Uttalelse til varsel om vedtak

Regelverk og rettigheter

Mattilsynet kan føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynet har hjemmel til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak i matloven § 23.

Du har rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Du har rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen. Dette betyr at du kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder, hvor du finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Du har også rett til å få vite hvordan saken din behandles og hvilke rettigheter du har i den sammenheng. Men vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan du skal oppfylle regelverket. Plikten til å veilede følger av forvaltningsloven § 11.

Du har rett til å uttale deg

I dette brevet har du fått forhåndsvarsel om at vi vurderer å fatte enkeltvedtak. Du har rett til å uttale deg hvis du mener at noe i forhåndsvarselet er feil, at vedtaket er unødvendig, urimelig eller umulig å gjennomføre. Du bør også si fra hvis du allerede har rettet opp avviket. Du må sende uttalelsen til oss innen **20. august 2018**.

Du har rett til å se saksdokumentene

Du har også rett til å få innsyn i saksdokumentene. Innsynsretten følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Vi har vurdert saken etter dette regelverket

- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- FOR 2016-12-22 nr 1868: Forskrift 22. des. 2016 nr. 1868 om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)

Vi har funnet brudd på disse bestemmelsene:

- Drikkevannsforskriften § 10 Forebyggende sikring
- Drikkevannsforskriften § 13 Vannbehandling

Mattilsynet Avdeling Oslo, Asker og Bærum
v/ Bjørg Voje Heieren
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

UTTALELSE TIL VARSEL OM VEDTAK

Det vises til varsel om vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Oslo, Asker og Bærum gitt i rapport datert 5. juli 2018 med saksnummer 2018/137096 med uttalerett innen 20. august 2018.

Uttalelse fra: Blaker Vannverk SA

Uttalelse

Her gis tilføyelser og bemerkninger som har betydning for saken / beskrivelse av tiltak som er utført / skal utføres.

Eventuelt ytterligere opplysninger, som for eksempel kopi av utfylt avviksskjema, gis i vedlegg.

Varslet vedtak	Vedtaket skal oppfylles innen	Uttalelse
Adgangskontroll: Dere må installere et system for adgangskontroll, varsling/ alarm knyttet til tilgang til viktige installasjoner som feks vannbehandlingsanlegg, i deres vannforsyning.	2. mai 2019	
Dere må gjøre en farevurdering av om ikke UV-anlegget må sikres med et ekstra UV-aggregat for å sikre trygg UV redudans. Hvis farevurderingen avdekker at dere må etablere et ekstra UV-aggregat så må dere legge frem en plan som beskriver tiltak som skal gjennomføres for å sikre at vannbehandlingen er så robust at dere til enhver tid kan levere trygt drikkevann. Planen må inneholde tidsfrister for gjennomføring.	2. mai 2019	

Sted:

Dato:

.....
Ansvarlig for virksomheten